

การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยการดำเนินงานที่มีอิทธิพล ต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ ของร้านจัดจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในภาคใต้*

อดิศักดิ์ กรรณณรงค์**

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของปัจจัยการดำเนินงานที่มีอิทธิพล ต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง สอบถามความคิดเห็นจากเจ้าของกิจการหรือผู้จัดการร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พัทลุง สงขลา และกระบี่ จำนวน 162 คน ด้วยแบบสำรวจแล้ววิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อค้นหาเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความเหมาะสมของข้อมูลด้วยสถิติ Kaiser-Meyer-Olkin และ Bartlett's Test Sphericity และวิเคราะห์องค์ประกอบ

ผลการศึกษานี้พบว่า ปัจจัยการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ประกอบด้วย 7 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยการบริการ กระบวนการสั่งซื้อ การติดต่อสื่อสาร การจัดการสินค้าคงคลัง การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ การขนส่ง และการจัดการคลังสินค้า โดยทั้ง 7 ปัจจัยสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรทั้งหมดได้ 62.25% ปัจจัยที่สามารถอธิบายความแปรปรวนได้มากที่สุดคือ ปัจจัยด้านการบริการ รองลงมาเป็น ปัจจัยด้านกระบวนการสั่งซื้อ การติดต่อสื่อสาร การจัดการสินค้าคงคลัง การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ และการขนส่ง ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่อธิบายความแปรปรวนได้น้อยที่สุดคือ ปัจจัยการจัดการคลังสินค้า

คำสำคัญ: การวิเคราะห์องค์ประกอบ ปัจจัย ประสิทธิภาพ โลจิสติกส์ ร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง

* ส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้

** นักศึกษาปริญญาโท

A Component Analysis of Operating Factors Influencing Logistics Management Efficiency of Construction Material Distributors in the South^{*}

Adisak Krannarong^{**}

Abstract

The purpose of this study was to investigate the factors influencing the efficiency of logistics management in the construction material distributors. A questionnaire developed by the researcher was distributed to 162 distributors in Surat Thani, Patthalung, Songkhla and Krabi and the entire questionnaire were returned to the researcher. Mean, standard deviations, KMO and Bartlett's Test of Sphericity and factor analysis were applied in the data analysis.

The results showed that the factors influencing the efficiency of logistics management consisted of seven factors including the service, order processing, communication, inventory, reverse logistics, transportation and warehouse management. With regards to the total variance, 62.25 percent of the variance could be explained by the seven factors. The best factors that could explain the total variance was the service following by order processing, communication, inventory, reverse logistics, transportation and warehouse management respectively.

Key Words: Component Analysis; Factors; Logistics; Efficiency; Construction Material Distribution

^{*} Part of Thesis for the Master Degree of Business Administration, Southern College of Technology.

^{**} Graduate Student.

บทนำ

จากการที่ประเทศไทยเข้าสู่ระบบการค้าเสรีก่อให้เกิดการแข่งขันทั้งภายในประเทศและการค้าระหว่างประเทศ คุณภาพขององค์กรธุรกิจตั้งแต่คุณภาพของผลิตภัณฑ์ การให้บริการ คนระบบบริหารงาน ภาพพจน์ และความเชื่อมั่นจากนานาชาติที่ให้การยอมรับนับถือ เป็นสิ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อองค์กร เนื่องจากทำให้องค์กรมีความมั่นคงในการดำเนินธุรกิจ แม้ว่าปัจจุบันภาวะเศรษฐกิจและความต้องการบริโภคของคนในประเทศจะเริ่มฟื้นตัวแล้วก็ตาม แต่ธุรกิจอุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้าง ก็ยังคงต้องเผชิญกับสภาวะการแข่งขันที่รุนแรงจากภาวะอุปทานล้นตลาด เป็นผลที่ทำให้ปริมาณความต้องการบริโภคสินค้ากลุ่มวัสดุก่อสร้างยังไม่ขยายตัวเท่าที่ควรและยังคงมีความเสี่ยงที่อาจจะปรับตัวลดลงอีกครั้ง

จากข้อมูลสถิติสิ่งก่อสร้างของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ในปี 2554 พบว่า จากปี 2553 จำนวนสิ่งก่อสร้าง ทั้งก่อสร้างใหม่ ต่อเติม หรือดัดแปลง ทั่วประเทศมีจำนวนเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 3.8 สำหรับสิ่งก่อสร้างที่มีใช้อาคารโรงเรือนได้รับอนุญาตให้ก่อสร้างเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 10.1 ส่วนใหญ่เป็นการก่อสร้างท่อ/ทางระบายน้ำ การก่อสร้างถนน ลานจอดรถ และปั้มน้ำมัน (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554) อุตสาหกรรมวัสดุก่อสร้างจึงเป็นธุรกิจที่มีความเชื่อมโยงกับภาคธุรกิจอื่นมากมาย โดยเฉพาะธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

แต่ท่ามกลางสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันที่ต้นทุนการผลิตวัสดุก่อสร้างมีทิศทางเพิ่มขึ้น ส่งผลให้ราคาสินค้าสูงขึ้น เมื่อสินค้ามีราคาเพิ่มขึ้น ความต้องการสินค้าจึงลดน้อยลง บางครั้งอาจทำให้ลูกค้าเปลี่ยนไปซื้อสินค้าจากบริษัทอื่น ผู้ผลิตวัสดุก่อสร้างจึงต้องหันกลับมามองว่าทำอย่างไรจึงจะสามารถรักษาลูกค้าเดิมไว้และหาลูกค้าใหม่ได้ด้วย ด้วยเหตุนี้ธุรกิจวัสดุก่อสร้างจึงมุ่งเน้นการพัฒนาประสิทธิภาพ

การดำเนินงานทั้งคุณภาพสินค้า (Quality of Product) ต้นทุนรวม (Total Cost) ความพึงพอใจลูกค้า (Customer's Satisfaction) และประสิทธิภาพด้านการขนส่ง (Efficiency of Transport) ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรในธุรกิจวัสดุก่อสร้าง มองว่าปัจจัยดังกล่าวส่งผลกระทบต่อการแข่งขันของธุรกิจ ดังนั้นหากเรามองเห็นภาพรวมของกระบวนการขนส่ง ก็จะทำให้เราทราบปัญหาที่เกิดขึ้นและดำเนินการแก้ไขปัญหานั้นได้ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงธุรกิจให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของปัจจัยการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประกอบการที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง

วิธีการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นเจ้าของกิจการหรือผู้จัดการของบริษัท ห้างร้าน และร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง 273 ร้าน ในเขตพื้นที่ภาคใต้ 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสุราษฎร์ธานี พัทลุง สงขลา และกระบี่ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ณ ระดับความเชื่อมั่น 95 % ค่าความคลาดเคลื่อน 5% ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างรวม 162 ตัวอย่าง

ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล สร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้ทรงคุณวุฒิ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วนประกอบด้วยส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ และส่วนที่ 3 ความคิดเห็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง

จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูลและอธิบายข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามด้วยสถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วัดความเหมาะสมของตัวแปรด้วยสถิติ KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) และ Bartlett's Test Sphericity เพื่อหาค่าความร่วมกัน (Communalities) และสกัดตัวแปรก่อนที่จะหาค่าความแปรปรวนทั้งหมดของตัวแปร จัดกลุ่มตัวแปรต่าง ๆ ให้อยู่ในกลุ่มปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการโลจิสติกส์ ด้วยวิธี Rotated Component Matrix

ผลการวิจัย

1. ลักษณะโดยทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.1) มีอายุระหว่าง 36-50 ปี (ร้อยละ 75.3) เปิดดำเนินการกิจการมาแล้ว 10-15 ปี (ร้อยละ 58) มีจำนวนพนักงานในสถานประกอบการต่ำกว่า 20 คน (ร้อยละ 87) ตามลำดับ

2. การวิเคราะห์องค์ประกอบ

2.1 การวัดความเหมาะสมของข้อมูลด้วยสถิติ KMO พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.89 ซึ่งมากกว่า 0.5 และเข้าสู่ค่า 1 สรุปได้ว่า ตัวแปรที่มีอยู่สามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้

2.2 การวัดความเหมาะสมของข้อมูลด้วยสถิติ Bartlett's Test of Sphericity พบว่า สถิติมีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square เท่ากับ 2611.13 และมีค่า Significance เท่ากับ .000 ซึ่งน้อยกว่า .05 จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) และยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) นั่นคือ ตัวแปรที่มีอยู่สามารถใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบต่อไปได้

2.3 การหาค่าความร่วมกัน พบว่า ตัวแปรการเลือกเส้นทางการขนส่ง หลังการสกัดปัจจัยและนำไปจัดให้อยู่ในปัจจัยใหม่แล้ว สามารถ

อธิบายความหมายของตัวแปรได้ 80% รองลงมาคือ ตัวแปรความทันสมัยของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่ง หลังการสกัดปัจจัยและนำไปจัดให้อยู่ในปัจจัยใหม่แล้ว สามารถอธิบายความหมายของตัวแปรได้ 0.74 และตัวแปรที่มีค่าความร่วมกันต่ำสุด คือ ตัวแปรระยะทางการเคลื่อนที่ของคลังสินค้าภายในโรงงาน สามารถอธิบายความหมายของตัวแปรได้ 0.54 แต่ก็ยังไม่ต่ำมากจึงจัดให้อยู่ในปัจจัยได้

2.4 การวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนรวม (Total Variance Explained) ของตัวแปรทั้ง 33 ตัวแปร พบว่าตัวแปรที่ 1 ถึง 7 มีค่า Eigen Value เท่ากับ 62.25 ซึ่งมากกว่า 1 แปลความได้ว่า ตัวแปรที่ 1 ถึง 7 สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรได้ 62.25% จึงควรมีปัจจัยเพียง 7 ปัจจัยเท่านั้น ที่สามารถนำมาหาค่า Percent of Variance ต่อไปได้

2.5 การจัดกลุ่มตัวแปรให้อยู่ในแต่ละปัจจัยด้วยวิธี Rotated Component Matrix ซึ่งเมื่อพิจารณาค่า Factor Loading สามารถจัดตัวแปรต่าง ๆ ให้อยู่ในปัจจัย 7 ปัจจัย ดังนี้

2.5.1 ปัจจัยที่ 1 ตั้งชื่อปัจจัยใหม่ว่า “การบริการ (Service)”

2.5.2 ปัจจัยที่ 2 ตั้งชื่อปัจจัยใหม่ว่า “กระบวนการสั่งซื้อ (Order)”

2.5.3 ปัจจัยที่ 3 ตั้งชื่อปัจจัยใหม่ว่า “การติดต่อสื่อสาร (Communication)”

2.5.4 ปัจจัยที่ 4 ตั้งชื่อปัจจัยใหม่ว่า “การจัดการสินค้าคงคลัง (Inventory)”

2.5.5 ปัจจัยที่ 5 ตั้งชื่อปัจจัยใหม่ว่า “การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ (Reverse Logistics)”

2.5.6 ปัจจัยที่ 6 ตั้งชื่อปัจจัยใหม่ว่า “การขนส่ง (Transport)”

2.5.7 ปัจจัยที่ 7 ตั้งชื่อปัจจัยใหม่ว่า “การจัดการคลังสินค้า (Warehouse Management)”

3. ความคิดเห็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง

เจ้าของกิจการหรือผู้จัดการของบริษัทห้างร้าน และร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง มีความคิดเห็นว่า ร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้างควรมีการบริหารจัดการสถานที่เก็บคลังสินค้าให้เป็นระบบ เพื่อช่วยให้การเคลื่อนย้ายสินค้ากระทำได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ทั้งเป็นการป้องกันสินค้าไม่ให้เกิดความเสียหาย ควรมีการจัดแยกกลุ่มสินค้าให้ชัดเจนเพื่อให้ง่ายต่อการใช้งาน รวมถึงพนักงานซึ่งทำหน้าที่ขนส่งสินค้าควรศึกษาเส้นทางของสถานที่ส่งสินค้าปลายทางที่แน่นอน เพื่อให้สามารถขนส่งได้อย่างรวดเร็ว ไม่เสียเวลาในการขนส่งสินค้า และเสียโอกาสในการจัดส่งสินค้ารอบถัดไป

อภิปรายผลการวิจัย

การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในภาคใต้ อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยการดำเนินงานที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในภาคใต้ เมื่อวิเคราะห์องค์ประกอบด้วยวิธีการทางสถิติแล้ว พบว่า มีความแปรปรวนสะสมร้อยละ 62.25% แสดงว่า ตัวแปรปัจจัยการดำเนินงานที่ใช้อธิบายองค์ประกอบมีความแปรปรวนอยู่ในเกณฑ์ดี เมื่อพิจารณาโครงสร้างเนื้อหาของตัวแปรย่อยในแต่ละองค์ประกอบและตั้งชื่อองค์ประกอบใหม่โดยใช้หลักการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) สรุปองค์ประกอบที่มีความชัดเจน 7 องค์ประกอบได้ดังนี้

1.1 การบริการ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับหนึ่ง สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 33.30 มีตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ 6 ตัวแปร คือ 1) จำนวนพนักงานที่ปฏิบัติงานด้าน

การขนส่ง 2) ความทันสมัยของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการขนส่ง 3) ความรวดเร็วในการขนส่ง 4) ปริมาณวัตถุดิบในการสั่งซื้อแต่ละครั้ง 5) ช่วงเวลาหรือฤดูกาลในการสั่งซื้อ และ 6) ความทันสมัยของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ซึ่งตัวแปรในองค์ประกอบนี้ทั้งหมดมีความสำคัญและช่วยให้กิจกรรมด้านโลจิสติกส์เกิดประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการจัดการโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์ของสาธิต พะเนียงทอง (2548) ที่ระบุว่า การบริการลูกค้าที่มีการประสานงานอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างองค์กร การปฏิบัติงานของพนักงานที่กระชับ การมีสินค้าเพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า และระยะเวลาส่งมอบวัตถุดิบที่สั้น จะเป็นตัวผลักดันให้รายได้ของบริษัทเติบโต ทั้งยังช่วยลดค่าใช้จ่ายการดำเนินงานได้อย่างมหาศาล

1.2 กระบวนการสั่งซื้อ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญรองลงมา สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 7.63 มีตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ 4 ตัวแปร คือ 1) ความถี่ในการจัดซื้อวัตถุดิบ 2) การคัดเลือกผู้ส่งมอบ 3) ปริมาณวัตถุดิบในการจัดซื้อแต่ละครั้ง และ 4) การทำสัญญาร่วมกับลูกค้า ตัวแปรในองค์ประกอบนี้สอดคล้องกับกิจกรรมโลจิสติกส์ด้านการจัดซื้อ (Purchasing) ของกมลชนก สุทธิวาทนฤพคุณ และคณะ (2546) ที่ระบุว่า ระบบการจัดซื้อเกี่ยวข้องกับการคัดเลือก/การจัดหาแหล่งที่ตั้งวัตถุดิบ สินค้า และผู้ผลิตหรือผู้ขาย การคัดเลือกผู้ผลิต ผู้รับการจัดจ้าง ผู้รับการว่าจ้าง การเจรจาต่อรอง เป็นปัจจัยที่สามารถสร้างความมั่นใจให้แก่องค์กรว่าจะได้รับสินค้าและวัตถุดิบที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการ เพื่อไปใช้ในการปฏิบัติงานขององค์กรตามส่วนงานต่าง ๆ ด้วยต้นทุนที่เหมาะสม สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้เป็นอย่างดี

1.3 การติดต่อสื่อสาร (Communication) สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 5.87 มี

ตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ 6 ตัวแปร คือ 1) ระบบหรือวิธีการที่ใช้ในการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกับลูกค้า 2) ระบบหรือวิธีการที่ใช้ในการสื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกับผู้ส่งมอบ 3) ระบบเอกสารและฐานข้อมูลขององค์กร 4) การทำสัญญาร่วมกับผู้ส่งมอบ 5) ความถี่ในการสั่งซื้อวัตถุดิบ และ 6) ระบบเอกสารหรือวิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันภายในองค์กร ตัวแปรในองค์ประกอบนี้สอดคล้องกับการจัดการโลจิสติกส์ของกมลชนก สุทธิวัฒนภพ (2548) ที่ระบุว่า ระบบหรือวิธีการที่ใช้สื่อสารแลกเปลี่ยนข้อมูล ระบบเอกสารและฐานข้อมูลขององค์กร ระบบเอกสารหรือวิธีการแลกเปลี่ยนข้อมูลกันภายในองค์กรมีผลต่อประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งหากจัดส่งสินค้าผิดพลาด ผิดรายการ หรือผิดจำนวน เนื่องมาจากการรับข้อมูลและส่งต่อข้อมูลที่ผิดพลาด จะส่งผลให้ความพึงพอใจของลูกค้าลดลง ดังนั้นการติดต่อสื่อสารที่ดีส่งผลให้องค์กรเกิดความได้เปรียบในการแข่งขัน ทำให้การดำเนินงานต่อเนื่อง เกิดการเชื่อมโยง และการไหลของข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ

1.4 การจัดการสินค้าคงคลัง สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 4.64 มีตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ 5 ตัวแปร คือ 1) การเลือกพื้นที่คลังสินค้า 2) สถานที่ตั้งสะดวกเข้าถึงง่าย 3) วิธีการจัดวางสินค้าคงคลังภายในคลังสินค้า 4) ขนาดของพื้นที่คลังสินค้า และ 5) จำนวนพนักงานปฏิบัติงานในคลังสินค้า ตัวแปรในองค์ประกอบนี้เป็นเรื่องของการบริหารสินค้าคงคลัง (Inventory Management) หากระดับสินค้าคงคลังสูง ต้นทุนการจัดเก็บดูแลก็จะเพิ่มขึ้น หากสินค้าที่เก็บล้าสมัยก็ก่อให้เกิดต้นทุนเพิ่มมากขึ้นอีก หากสินค้าคงคลังมีน้อย ต้นทุนในการจัดเก็บดูแลก็จะต่ำ แต่ต้นทุนการขนส่งอาจเพิ่มมากขึ้น เพราะความถี่ในการขนส่งสูงขึ้น องค์กรจะต้องคำนึงถึงระดับของสินค้าคงคลังที่เหมาะสมที่

จะสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้าและสามารถลดต้นทุนต่าง ๆ ได้

1.5 การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับสามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 3.88 มีตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ 4 ตัวแปร คือ 1) การซ่อมแซมหรือทำลายสินค้าที่ถูกส่งคืนหรือสินค้าที่เสียหาย 2) ปริมาณสินค้าที่ถูกส่งคืนหรือเสียหาย 3) ขนาดพื้นที่ในการวางสินค้าที่ถูกส่งคืนหรือเสียหาย และ 4) วิธีการจัดวางสินค้าคงคลังในคลังสินค้า ตัวแปรในองค์ประกอบนี้สอดคล้องกับกระบวนการบริหารจัดการสินค้าที่ถูกส่งกลับคืนของรุจิร พนมยงค์ (2547) ที่ระบุว่า การคืนหรือนำกลับมาใช้ไม่มีต้นทุนโลจิสติกส์มากนัก ความสำคัญของการเคลื่อนย้ายที่ส่งคืน การนำ กลับคืนมาใช้ประโยชน์ใหม่ สามารถนำกลับมาเพื่อใช้หมุนเวียนใช้วางวัตถุดิบหรือสินค้าการนำกลับคืน ส่วนที่มีมูลค่าการใช้ประโยชน์ให้คุ้มค่าที่สุด ทำให้ลดค่าใช้จ่ายโดยนำมารีไซเคิล การรับคืนหรือสินค้าเทียวกลับ Reverse Logistics เป็นการลดต้นทุนโลจิสติกส์ได้อีกทางหนึ่ง

1.6 การขนส่ง สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 3.52 มีตัวแปรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์ 5 ตัวแปร คือ 1) การเลือกเส้นทางขนส่ง 2) น้ำหนักของสินค้าในการขนส่ง 3) พาหนะที่ใช้ในการขนส่ง 4) วิธีการขนส่ง และ 5) ความถี่ในการขนส่ง ตัวแปรในองค์ประกอบนี้เป็นเรื่องของการเคลื่อนย้ายวัตถุดิบหรือสินค้า ตั้งแต่จุดเริ่มต้นไปยังจุดที่มีการบริโภค การส่งคืนสินค้าผิดปกติกลับมายังคลังสินค้า รวมถึงการขนย้ายสินค้าเพื่อนำไปยังจุดที่จะทำลาย ซึ่งองค์กรต้องคำนึงถึงรูปแบบลักษณะการเลือกวิธีการขนส่งที่เหมาะสมกับตัวสินค้าและเส้นทางในการขนส่ง เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้า องค์กรจำเป็นต้องดำเนินการจัดส่งสินค้าให้ถูกสถานที่ ถูกเวลา สินค้าอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์ ตรงเวลาที่กำหนด รวมถึง

การควบคุมต้นทุนที่จะเกิดขึ้นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

1.7 การจัดการคลังสินค้า สามารถอธิบายความแปรปรวนได้ร้อยละ 3.42 มีตัวแปรสำคัญ 3 ตัวแปร คือ 1) ระดับของสินค้าคงคลัง 2) ระยะทางการเคลื่อนที่ของคลังสินค้าภายในโรงงาน และ 3) ระบบหรือวิธีการรับ-จ่ายสินค้าคงคลัง ตัวแปรในองค์ประกอบนี้เป็นเรื่องของการบริหารจัดการคลังสินค้า การวางแผนโครงสร้างคลังสินค้า การออกแบบและจัดวาง การจัดการพื้นที่ภายในคลังสินค้า ระดับของสินค้าคงคลัง รวมถึงการดูแลรักษาอุปกรณ์เครื่องใช้ที่จำเป็นในการดำเนินกิจกรรมภายในคลังสินค้า เพื่อให้การจัดการคลังสินค้าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สรุป

การบริหารจัดการโซ่อุปทานโลจิสติกส์ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการ การรวบรวม การจัดซื้อ-จัดหา การบรรจุภัณฑ์ การจัดเก็บ และการกระจายสินค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้สินค้าได้มีการรับและส่งมอบตั้งแต่ต้นน้ำ-กลางน้ำตลอดจนสินค้าและบริการนั้นส่งมอบไปยังผู้บริโภค (Origin to Customer) หลักการสำคัญของการจัดการโลจิสติกส์จะมุ่งเน้นการแบ่งแยกงานไปตามความถนัด องค์กรควรเลือกดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหลัก (Core Business) เช่น ด้านการตลาด การผลิต ด้านที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคการวิจัยและพัฒนา การควบคุมคุณภาพ หรือกิจกรรมอื่น ๆ ซึ่งมีสาระสำคัญหรือเป็นความลับขององค์กร โดยมอบหมายงานที่มีความสำคัญน้อยกว่า ไปให้กับผู้ให้บริการภายนอก ซึ่งมีต้นทุนในการดำเนินงานที่ต่ำกว่า เป็นการกระจายต้นทุน (Cost Diversity) และการกระจายความเสี่ยง ดังนั้นการบริหารงานและจัดการโลจิสติกส์ถูกนำไปเป็นกลไกในการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันและเป็นความท้าทาย

ที่สำคัญในอุตสาหกรรมก่อสร้าง เนื่องด้วยเกี่ยวข้องโดยตรงกับประสิทธิภาพในการลดต้นทุนรวมและลดความสูญเสียที่เกิดขึ้นในกระบวนการการทำงาน ขององค์กร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรมีการบริหารจัดการสถานที่ในการเก็บคลังสินค้าให้เป็นระบบ จะช่วยในการเคลื่อนย้ายสินค้าได้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังเป็นการป้องกันสินค้าไม่ให้เกิดความเสียหาย
2. ควรมีการจัดแยกกลุ่มสินค้าให้ชัดเจน เพื่อง่ายต่อการหยิบใช้
3. ควรศึกษาเส้นทางการขนส่งสินค้าล่วงหน้าพนักงานด้านการขนส่งสินค้าไม่รู้จักสถานที่ส่งสินค้าที่แน่นอน จึงทำให้เสียเวลาในการขนส่งสินค้าและเสียโอกาสในการจัดส่งสินค้ารอบต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

จากผลการวิจัยในภาพรวม พบว่า ปัจจัยหรือองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้าง ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดคือ การบริการ รองลงมาคือ กระบวนการสั่งซื้อ การติดต่อสื่อสาร การจัดการคลังสินค้า การจัดการโลจิสติกส์ย้อนกลับ การขนส่ง และการจัดการสินค้าคงคลัง ตามลำดับ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานการจัดการโลจิสติกส์เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและมีนโยบายในการบริหารจัดการอย่างจริงจัง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาปัจจัยการดำเนินงานอื่นที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการจัดการโลจิสติกส์นอกเหนือจากงานวิจัยข้างต้น และควรวิเคราะห์ต่อไปถึงแนวทางการลดต้นทุนในการดำเนินงาน ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า หากมีการจัดการโลจิสติกส์ของร้านจำหน่ายวัสดุก่อสร้างอย่างมีประสิทธิภาพแล้วนั้น จะส่งผลต่อต้นทุนลดลง สนองความต้องการ

ลูกค้าที่เพิ่มขึ้น ยอดขายเพิ่มขึ้น และมีจุดแข็งในการแข่งขันทางธุรกิจได้

เอกสารอ้างอิง

กมลชนก สุทธิวาหนฤพุฒิ. (2548). *การจัดการโลจิสติกส์*. กรุงเทพฯ: แมคกรอ-ฮิวอินเตอร์เนชั่น.

กมลชนก สุทธิวาหนฤพุฒิ, ศลิษา ภมรสติต และจักรกฤษณ์ ดวงพัสดรา. (2546). *การจัดการโซ่อุปทานและโลจิสติกส์*. กรุงเทพฯ: ท็อป จำกัด.

สาธิต พะเนียงทอง. (2548). *การจัดการโซ่อุปทานเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

รุธิร์ พนมยงค์. (2547). *การจัดการโลจิสติกส์ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เวลาดีไบนามบริษัท แพลน สารา จำกัด.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2554). การประมวลข้อมูลพื้นที่การก่อสร้าง พ.ศ. 2554 THE 2011 CONSTRUCTION AREA. ค้นเมื่อ 16 ตุลาคม 2555, จาก <http://service.nso.go.th>.